

ПРОУЧВАНЕ НАГЛАСИТЕ НА ПАЦИЕНТИТЕ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА НЕКОНВЕНЦИОНАЛНИ МЕТОДИ ЗА БЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ИНДИВИДУАЛНОТО ЗДРАВЕ В КОМПЛЕКСНАТА РЕХАБИЛИТАЦИЯ

Елена Иванова

Учебен сектор „Рехабилитатор“, Медицински колеж,
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна

STUDY OF PATIENT'S ATTITUDE TOWARDS USE OF UNCONVENTIONAL MEDICINE IN COMPLEX REHABILITATION

Elena Ivanova

TRS Rehabilitation Therapist, Medical College, Medical University of Varna

РЕЗЮМЕ

Въведение: Неконвенционалната медицина включва комплекс от неофициално приети медицински методи и средства за диагностика и лечение, възникнали в древността. Тя съществува паралелно с официалната медицинска наука. Рехабилитацията е част от конвенционалната медицина и включва комплекс от методи за лечение, възстановяващи нормалното състояние на организма след боледуване.

Цел: Изследването има за цел да проучи нагласата на пациентите за прилагане на неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве в комплексната рехабилитация.

Материали и методи: Проведена е пряка анонимна анкета на пациенти, провеждащи рехабилитация. Данните са обработени и анализирани със статистически методи.

Резултати и обсъждане: Резултатите от изследването показват, че една трета от анкетираните са използвали неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве. Интересен е фактът, че голяма част от изследваните, които не са ползвали тези методи, са на мнение, че те имат място в комплексната рехабилитация. Повече

ABSTRACT

Introduction: Unconventional medicine encompasses a field of unofficially accepted medical methods and practices for diagnosis and treatment, which have arisen in ancient times. Unconventional medicine coexists in parallel with the officially accepted traditional medical sciences. Rehabilitation is part of the conventional medical school which focuses on treatment methods that allow the patient to restore normal bodily functions following an illness.

Aim: This study aims to research the patients' attitude towards the application of unconventional methods for beneficial effects over an individual's complex rehabilitation.

Materials and Methods: This study has been conducted via an anonymous questionnaire targeted at rehabilitation patients. The data has been processed and analyzed using statistical methods.

Results and Discussion: The survey results point that a third of the study participants have used at some point unconventional medical methods. It is worth noting that a large portion of the subjects who have not used unconventional methods believe that these methods can be included in complex specialized rehabilitation programs. More than half of the subjects have expressed willingness to use unconventional

от половината анкетирани имат желание да използват неконвенционална медицина и биха я препоръчали на свои близки.

Заключение: Изследванията показват, че хората все повече търсят и използват неконвенционалната медицина. Това налага българското законодателство да регламентира прилагането на неконвенционалните методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве.

Ключови думи: неконвенционална медицина, рехабилитация, нагласи

ВЪВЕДЕНИЕ

Неконвенционалната медицина включва комплекс от неофициално приети медицински методи и средства за диагностика и лечение, възникнали в древността. Тя съществува паралелно с официалната медицинска наука. В повечето страни неконвенционалната медицина не е официално призната и има различни правила за регулация. Неконвенционалните методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве не са включени в обучението на студентите в медицинските университети и училища. В света съществуват разнообразни понятия, дефиниращи неофициално приетия медицински опит – традиционна, нетрадиционна, алтернативна, неконвенционална, народна, допълваща и други видове медицина (2,5).

Съгласно българското законодателство неконвенционалните методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве включват:

1. използване на нелекарствени продукти от органичен произход;
2. използване на нелекарствени продукти от минерален произход;
3. използване на нетрадиционни физикални методи;
4. хомеопатия;
5. акупунктура и акупресура;
6. ирисови, пулсови и аурикуларни методи на изследване;
7. диета и лечебно гладуване (1,3).

Рехабилитацията включва комплекс от методи за лечение, с които се възстановява нормалното състояние на организма след заболяване. Основните форми на рехабилитацията са: медицинска, професионална, социална и психологи-

medicine and the same group would recommend such treatment to relatives and friends.

Conclusion: *The study results show that an increasing percentage of people seek and use unconventional medicine. This in turn will require new legislation to address the issue of legalizing the practicing of unconventional medicine.*

Keywords: *unconventional medicine, rehabilitation, attitude*

ческа рехабилитация. Средствата, прилагани в медицинската рехабилитация, се групират в четири основни групи: медикаментозни, физикални, ортопедико-хирургични и психотерапевтични. Рехабилитацията е дълъг и продължителен процес, продължаващ понякога месеци и години (4).

ЦЕЛ

Изследването има за цел да проучи нагласата на пациентите за прилагане на неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве в комплексната рехабилитация.

МАТЕРИАЛ И МЕТОДИ

Обект на проучването

В проучването участват пациенти, преминали рехабилитация в ДКЦ „Св. Марина“ – Варна и ВМА МБАЛ-Варна.

Характер и обем на проучването

Обработени и анализирани са данните, съдържащи се в 57 анкетни карти.

Периодът на изследване е двумесечен, като обхваща месеците юни и юли 2018 г.

Социологически методи

Изработена анкетна карта, включваща 20 въпроса.

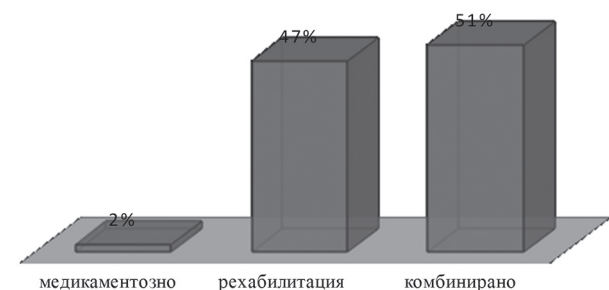
Статистически методи за обработка и анализ на резултатите.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

В анкетното проучване участват 57 пациенти. Разпределението по пол е 58% жени и 42% мъже. Участниците в анкетата са на възраст от 32 до 76

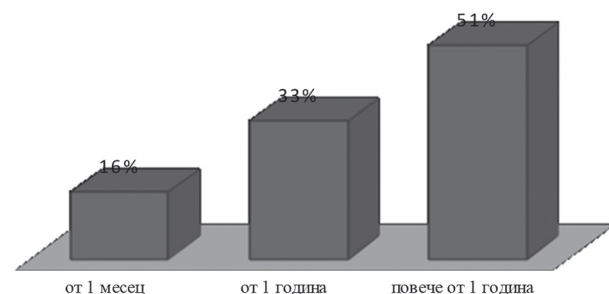
години. Почти с равни дялове е разпределението им по отношение на образованието – 51% със средно и 49% с висше образование. При анализа на резултатите се установи, че по-голяма част от анкетираните са в работоспособна възраст (90%), като 23% от тях са във временна нетрудоспособност, само 10% са в пенсионна възраст.

Пациентите, провеждащи рехабилитация, са със заболявания на опорно-двигателния апарат и периферната нервна система. Запитахме участниците в анкетата какво лечение предпочитат. Отговорите, които дадоха пациентите, са почти равностойни. Половината от тях (51%) предпочитат да прилагат комбинирано лечение, рехабилитация – 47%. Само 2% разчитат на медикаментозното лечение (Фиг. 1).

Фиг. 1. Избор на лечение

Данните показват, че по-голямата част от участниците в анкетата (84%) са добре информирани относно терапевтичното действие на физикалната терапия. Повече от половината, провеждащи рехабилитация (51%), са с хронични заболявания и диагноза, датираща повече от година, на 33% - от 1 година (Фиг. 2). На 16% от анкетираните диагнозата е поставена месец преди започване на процедурите, поради това те са на мнение, че не са достатъчно запознати с прилаганото лечение.

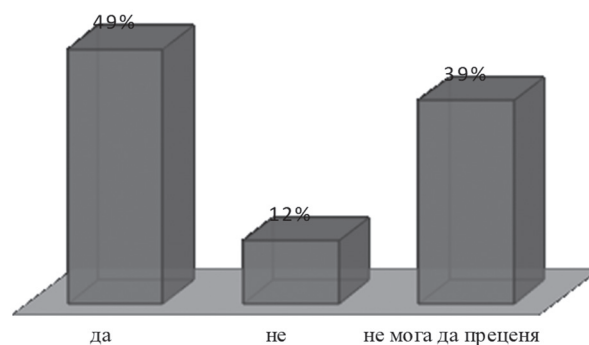
Фиг. 2. Датиране на поставената диагноза

Поради хроничния характер на заболяванията на анкетираните се налага да провеждат вед-

нъж годишно (33%) или по-често (46%) физикална терапия – електролечение, кинезитерапия, ултразвукова терапия, калолечение и хидротерапия. Болшинството от участниците в анкетата (84%) са удовлетворени от лечението. Има и такива, които провеждат рехабилитация за първи път и не могат да дадат оценка за ефективността на процедурите (16%).

В хода на своето лечение 60% от анкетираните са ползвали неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху човешкото здраве: акупунктура, рефлексотерапия, вендузотерапия, лечебно гладуване и източна гимнастика. Прави впечатление фактът, че повече от половината прилагали неконвенционална медицина (74%) са удовлетворени от приложението на метода на въздействие, само 26% дават отрицателен отговор.

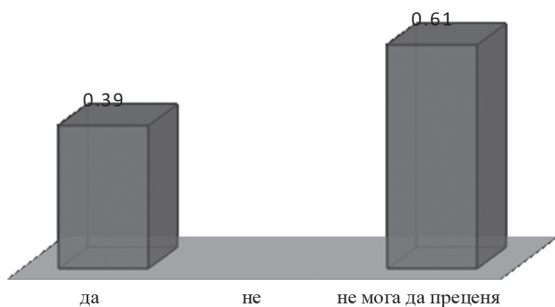
Запитахме участниците в анкетата биха ли използвали неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху човешкото здраве при своето възстановяване. Половината от анкетираните (49%) имат желание да използват неконвенционална медицина в своето лечение. Значителен е броят и на пациентите (39%), които се колебаят и не могат да преценят. Само 12% са категорични, че никога не биха включили неконвенционалните методи в своето лечение (Фиг. 3). Това се дължи на факта, че те не са достатъчно запознати и не са ползвали тези методи от неконвенционалната медицина и не могат да преценят тяхното въздействие.

Фиг. 3. Желание за прилагане на неконвенционална медицина

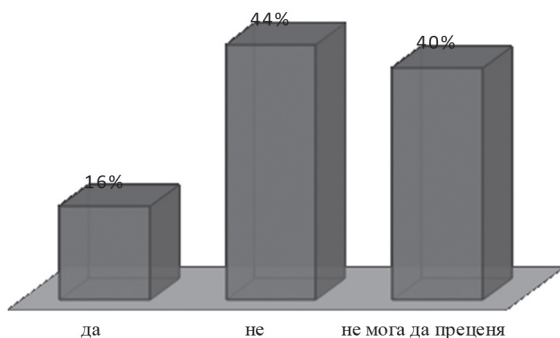
Анализът на резултатите показва, че 39% от пациентите предлагат неконвенционалната медицина да се прилага като допълваща терапия, съвместно с медицинската рехабилитация. Повече от половината от анкетираните (61%) не могат да преценят неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху човешкото

здраве имат ли място в комплексната рехабилитация (Фиг. 4).

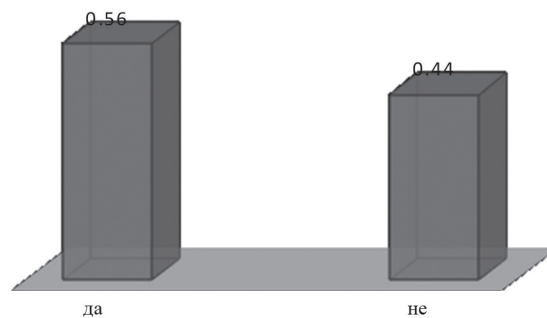
Фиг. 4. Място на неконвенционалната медицина в комплексната рехабилитация

Значителен е делът на анкетираниите (44%), според които медицинската рехабилитация дава по-добри резултати при лечение на заболяванията и е за предпочитане пред неконвенционалната медицина (Фиг. 5). Почти толкова са и участниците в анкетата, които се колебаят и не могат да преценят (40%). Само 16% от участниците дават положителен отговор.

Фиг. 5. Предпочитания при избора на лечение

Според участниците в анкетата информацията за неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху човешкото здраве е недостатъчна и това е една от причините те да не са приети от българските пациенти. Друг фактор, оказващ влияние при избора на метод на лечение, е компетентността на специалистите, практикуващи неконвенционална медицина. Анкетираниите препоръчват неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху човешкото здраве да се практикуват от специалисти с медицинско образование. Независимо от това, голяма част от респондентите (56%) биха препоръчали неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху човешкото здраве на своите близки. Пациентите, отказващи тези методи, са 44% (Фиг. 6).

Фиг. 6. Препоръки на анкетираниите за неконвенционалните методи

ИЗВОДИ

1. Получените резултати показват добра информираност относно въздействието на медицинската рехабилитация.
2. Анкетираниите споделят, че не са достатъчно запознати с неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху човешкото здраве.
3. Според участниците в анкетата неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху човешкото здраве трябва се включат в учебната програма на студентите във висшите медицински училища.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изследванията показват, че хората все повече търсят и използват неконвенционална медицина. Това налага българското законодателство да регламентира прилагането на неконвенционалните методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве.

ЛИТЕРАТУРА

1. Закон за здравето. Държавен вестник (официално издание на Народното събрание), бр.70 от 10.08.2004, в сила от 01.01.2005/ посл. изм. Държавен вестник бр.58 от 18 Юли 2017.
2. Крушков И. Комплементарна/ алтернативна медицина. Опитът на Европа, Форум медикус, 2002.
3. Наредба № 7 от 1 март 2005 г. За изискванията към дейността на лицата, които упражняват неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве, Издадена от министерството на здравеопазването, Обн. ДВ. бр. 22 от 15 Март 2005г. , изм. ДВ. бр. 24 от 31 Март 2009 г.

4. Рязкова М, Кирова Ив. Физикална терапия – обща и специална част, София, 2002.
5. WHO Traditional Medicine Strategy 2002–2005. www.wpro.who.int

*Адрес за кореспонденция:
Елена Иванова
УС „Рехабилитатор“,
Медицински колеж - Варна
Медицински университет - Варна
e-mail: e_kraycheva@abv.bg*